

Sekce dětské dermatologie oslavila 20 let od založení

Minulý rok tomu bylo dvacet let, co jsme v červnu 1996 založili Sekci dětské dermatologie (SDD) České dermatovenerologické společnosti ČLS JEP. Případá mi to jako včera, kdy se 43 dermatologů sešlo v nově otevřeném hotelu Atlantis na Brněnské přehradě se záměrem SDD oficiálně založit. Dvoudenní seminář nám pomohla zorganizovat firma Hermal, která finančně podporovala uspořádání seminářů a konferencí dětské dermatologie (DD) dalších deset let.

SDD jsme založili s cílem vybudovat funkční síť kvalifikovaných dětských dermatologů v jednotlivých krajích, podpořit pregraduální a postgraduální vzdělávání v oboru DD, a to formou seminářů, konferencí, kongresů a doškolovacích akcí. Od založení SDD jsme se zaměřili na mezioborovou spolupráci i mezinárodní kontakty.

Není náhodou, že SDD byla založena v Brně. Dětské kožní oddělení (DKO FN Brno) je kolébkou dětské dermatologie v České republice (ČR). Prof. Trýb (přednosta Kožní kliniky Nemocnice u sv. Anny) s prof. Teyschlem (přednostou Dětské kliniky v Brně) otevřeli DKO v roce 1953, kdy do nové budovy Dětské nemocnice se přeložili pacienti z Kožní kliniky u sv. Anny. Tím se DKO v Brně stalo po Miláně druhým nejstarším dětským kožním oddělením v Evropě. Pracoviště vedl tehdy asistent, později přednosta Kožní kliniky u sv. Anny, prof. Horáček, kterého v roce 1956 vystřídal doc. Rovenský. Doc. Rovenský působil na DKO do roku 1992. Doc. MUDr. Jiří Rovenský, CSc., je zakladatelem dětské dermatologie v ČR, z jeho školy čerpáme dosud. Pacienta vždy vnímal komplexně, na pracovišti kromě běžných dermatóz soustředil širokou paletu vzácných onemocnění, úzce spolupracoval s Výzkumným ústavem pediatrickým v Brně. S úctou na pana docenta vzpomínám. Byl všestranně vzdělaný, obklopoval se vědci i umělci, měl hluboké nejen odborné, ale i literární, hudební znalosti. Svě výtvarné nadání uplatňoval i na vizitách, dětem maloval obrázky, karikatury. Stážující lékaře i nás sekundáře deprimoval na vizitě nejen záladnými odbornými dotazy z oboru, ale i otázkami z organické chemie a všeobecného přehledu. Doc. Rovenský založil laboratoř fyziologie kůže, jeho přístroj na měření bariérové funkce kůže byl patentován. V další laboratoři připravoval nová externa. Například „Rovenského mast“ – glycerinový krém, taninová pasta, H mast je známá a velmi oblíbená u pacientů, masti se používají dodnes. DKO mělo již v té době ambulantní a lůžkovou část (27 lůžek), místnost pro fototerapii a dvě kožní laboratoře, později i sál korektivní dermatologie. Výuku mediků na oddělení léta vedl prof. Záhejský, který pak po celý profesní život rozvoj dětské dermatologie podporoval a byl našim dobrým rádcem. Postupně vznikala další dětská kožní pracoviště v Praze (doc. Horáková), Hradci Králové (prim. Čiháček) a Plzni, rozrostly se dětské kožní ambulance na klinikách v Praze, státní a privátní ambu-

lance v Brně i v dalších městech (Ústí nad Labem, Mělníku, Mladé Boleslavi, Pardubicích ...).

A jak se dařilo plnit cíle, které si zakladatelé SDD stanovili? K realizaci záměru nestačí jen myšlenka, ale k tomu je nutná vůle, vytrvalost, pracovitost, invence. A to se docela podařilo. SDD provází vzácné přátelství „tří sester“ (prim. Čapkové, Poláškové a Bučkové). Tak nás nazval prof. Caputo na Světovém kongresu DD v Cancúnu. Vytvořily jsme trojici, která pravidelně přednáší na seminářích, konferencích, doškolovacích akcích dětské dermatologie, vychovává mladé dětské dermatology. Na programu odborných akcí se zpočátku podíleli tři sestry a lékaři DKO z Brna a Prahy. Postupně přibývali dětští dermatologové z dalších regionů. Je až s podivem, že odborné akce zaměřené na DD našly velký počet věrných posluchačů. Zpočátku jsme v jednom roce současně pořádali semináře i konference dětské dermatologie, někdy i doškolovací akci na IPVZ v Praze. V průběhu dvaceti let jsme zorganizovali 3 sympozia s mezinárodní účastí, 9 konferencí, 13 seminářů dětské dermatologie, pravidelně SDD má svůj prostor na Česko-slovenském kongresu. Odborné akce SDD byly od začátku organizovány za finanční podpory farmaceutických firem. Zpočátku to byla spolupráce s firmou Hermal, vysloužili jsme si označení „brněnská dvojčata“. Dvoudenní odbornou akci spojoval společenský večer. Postupně štafetu na podporu konference převzalo Belupo, nyní Linola-Wolf a Leo Pharma. Těší nás, že předseda ČDS prof. Arenberger hodnotí SDD jako jednu z neaktivnějších sekcí odborné společnosti. Posledních deset let se konference SDD střídavě pořádají v Praze a Brně, viz webové stránky DD (www.detska-dermatologie.cz).

Specializace dětská dermatologie zatím přečkala turbulence ve vzdělávacích programech. Kvalifikaci v dětské dermatologii má více než 30 lékařů, kteří téměř pokrývají síť specialistů v jednotlivých regionech, další se k atestaci připravují. V Praze, Brně, Hradci Králové a Plzni jsou akreditovaná pracoviště DD. Posledních deset let se dětští dermatologové zaměřili na moderní diagnostiku, mezioborovou a mezinárodní spolupráci tak, jak to vyžaduje moderní přístup k diagnostice a léčbě kožních onemocnění. Na DKO v Brně se vyprofilovaly specializované poradny: cévní, venerologická, pro vzácná kožní onemocnění, akné poradna, škola atopie. Od roku 2001 je zde funkční tým specialistů – EB Centrum a patientská organizace DEBRA. EB Centrum a DEBRA jsou členy mezinárodního sdružení klinických expertů (EB Clinet) a Debra International. DKO je členem nejen Gene Skin a Genodermatoses network a od prosince 2016 i členem evropské sítě pro vzácná kožní onemocnění (European Reference Network – Skin). Členem ERN-Skin je z ČR také DV klinika Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, DV klinika Nemocnice Na Bulovce v Praze a DV kli-

nika Fakultní nemocnice u sv. Anny. Těší mne, když letos v červenci navštívil naše brněnské centrum pro vzácná kožní onemocnění eurokomisař s delegací, že byl překvapen komplexností a kvalitou péče, které pacientům ve FN Brno poskytujeme.

Na dveře již ťuká 21. konference SDD, která bude 13. 10. 2017 v Brně. Výroční dvacátou konferenci dětské dermatologie jsme měli 21. 10. 2016 ve Francouzském institutu v Praze.

Když se ohlédnu za těmi dvaceti lety práce SDD, myslím si, že jsme odvedli kus práce. Souhlasím se slovy prof. Reginy Fölster-Holst, prezidentky ESPD, která řekla: „Děti jsou

naše budoucnost. Cílem dětských dermatologů je přispět k prevenci a včasnému léčení kožních onemocnění u dětí, navázat spolupráci s jinými odbornostmi i veřejnými institucemi. Úkolem dětských dermatologů je získávat mladé lékaře s vědeckým a výzkumným potenciálem“. Těší mne, že s touto vizí jsme začali formovat SDD před dvaceti lety. V našich řadách jsou mladé, velmi schopné dětské dermatoložky, které určitě budou odbornost rozvíjet dál.

S řadou z Vás se setkáme 13. 10. 2017 v Brně na Konferenci dětské dermatologie, kterou vykročíme do třetí desítky aktivní práce Sekce dětské dermatologie ČDS ČLS JEP.

*prim. MUDr. Hana Bučková, Ph.D.
vedoucí sekce dětské dermatologie*